

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس : زبان فارسی تخصصی	رشته‌ی : ادبیات و علوم انسانی و علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع : ۹ صبح	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان : ۱۳۸۸ / ۶ / ۳		
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دوره‌ی نابتانی (شهریورماه) سال ۱۳۸۸	اداره‌ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی http://aee.medu.ir		

ردیف	سؤالات	نمره
الف	زبان شناسی (۴ نمره) ۱- چرا واحد زبانی زیر ، کاربرد ندارد ؟ آزاد کبوتر دو . ۲) برای الگوی «اسم + نقش نمای اضافه + صفت» یک گروه اسمی بنویسید. ۳) کدام صورت واژه ها ، هنگام ضبط در فرهنگ لغات ، مدخل اصلی واقع می شود ؟ ۴) در کدام سطح مطالعه ی زبان ، به انواع روابط ساختاری ، تاریخی و جامعه شناسی موجود میان واژه ها می پردازند ؟ ۵) واژه های مشخص شده در اثر گذر زمان ، مشمول کدام یک از وضعیت های چهارگانه شده اند ؟ الف) او عادت داشت که هرسالی بسیار آچار و کامه های نیکو ساختی و پیش امیر محمود بردی . ب) جلو چشم های غم زده اش مثل دیوار ایستاده و با اخم به او نگاه می کرد . ج) کمان آژنداک شده ، ژاله تیره / گل غنچه ، پیکان زره آگیر . ۶) شیوه ی ساخت واژه های زیر را بنویسید . الف) سمت ب) ناشناس ۷) در عبارت های داده شده ، از کدام نقش های زبان استفاده شده است ؟ الف) ایرانیان سرودن قصاید را از تازیان آموخته اند . ب) شاه نشین چشم من تکیه گه خیال توست جای دعاست شاه من بی تو مباد جای تو ۸) با بهره گیری از کدام نقش زبان ، این حکم : « درخت انسان می کارد . » نادرست است ؟	۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۷۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
ب	نگارش (۵ نمره) ۹) به توقف دوربین از یک نما (پلان) به نمای دیگر گفته می شود . ۱۰) کدام یک از عوامل زبان ، به نوشته ی هنری زیر ، رونق بخشیده است ؟ « در میان مسافرین کار من دیگر از همه زارتر بود ، چون سایرین عموماً کاسب کارهای لباده دراز و کلاه کوتاه باکو و رشت بودند که به زور چماق هم ، بند کیسه شان باز نمی شد و جان به عزرائیل نمی دهند و رنگ پول شان را کسی نمی بیند . » ۱۱) جمله ی خبری « غنچه ها باز شدند . » را به کمک واژگان و تعبیرات مناسب به یک جمله هنری و ادبی تبدیل کنید . ۱۲) در نوشته های زیر ، انواع صور خیال را نشان دهید . الف) به دوستم گفتم : « صبر کن . ببین ! چه می گویم . » ب) دلا کلاهش را برداشت و از زیر آن آبشار طلایی رنگ سرازیر شد . ۱۳) مهم ترین مسئله ای که نوشته را از صداقت و صمیمیت دور می کند ، چیست ؟	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
	« ادامه ی سؤالات در صفحه ی دوم »	

سؤالات امتحان نهایی درس : زبان فارسی تخصصی	رشته ی : ادبیات و علوم انسانی و علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع : ۹ صبح	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان : ۱۳۸۸ / ۶ / ۳		
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دوره ی تابستانی (شهریورماه) سال ۱۳۸۸	اداره ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی http://ace.medu.ir		

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

	۱۴) بیت زیر را بازگردانی کنید . بسوزند چوب درختان بی بر / سزا خود همین است مر بی بری را . ۱۵) در نوشته ی زیر ، از کدام شیوه ی طنز پردازی استفاده شده است ؟ « مردی زشت و بد اخلاق از بهلول سؤال نمود که خیلی میل دارم که شیطان را ببینم . بهلول گفت : اگر آینه در خانه نداری به آب زلال نگاه کن شیطان را خواهی دید . » ۱۶) دو مورد از ویژگی های دایره المعارف فارسی را بنویسید . ۱۷) چرا هریک از نوشته های « قول نامه » و « استشهادنامه » در حکم یک سند قانونی محسوب می شود ؟ ۱۸) عبارت های زیر را ویرایش کنید . الف) برنامه ای که از سمع و نظر گرامیتان گذشت را با هم نقد و بررسی می کنیم . ب) هنوز معلوم نیست چه تعداد از دانش آموزان شامل این قانون شده اند . ۱۹) چرا باید از کاربرد اصطلاحاتی نظیر « روی کسی حساب کردن » و « تصویر کسی را داشتن » بپرهیزیم ؟	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۷۵ ۰/۲۵
ج	املا و بیاموزیم (۳ نمره) ۲۰) آهنگ جمله ی « هیچ ، در وقت غروب به افق خیره شده ای ؟ » چگونه است ؟ ۲۱) در جمله ی « او هر روزنامه ای را می خواند . » جایگاه « درنگ میان واژه ای » را مشخص کنید . ۲۲) آیا پسوند « ان » در واژه ی « کوهان » نشانه ی جمع است ؟ دلیل خود را بنویسید . ۲۳) کدام گروه از واژه های زیر « هم آوا » هستند ؟ دلیل خود را بنویسید . الف) امل ، عمل ب) لذت ، ذلت ۲۴) با توجه به جمله ی زیر ، به هر یک از سؤالات ، پاسخ دهید . « در کارها به خداوند دست گیر و بی شریک توکل کن و همواره دستان نیازمند خود را به درگاه او بلند کن . » الف) یک واژه بیابید که در آن « فرآیند واجی » رخ داده است . ب) نوع « فرآیند واجی » آن را بنویسید . ۲۵) املا ی صحیح کلمات <u>نادرست</u> را بنویسید . متاع زندگی ، توجیح و تبیین ، تثمیر و سود بخشی ، مصحور اعجازها ، شعوزه و طامات ، برانت و بیزاری ، فزایل و نوافل ، اقالیم قریت ، عزلت و انزوا ، صبوح مؤمنان .	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۱
د	دستور (۸ نمره) ۲۶) جمله ی « دوستداران اهل بیت ، به مناسبت تولد امام علی (ع) یک سبد گل آوردند . » گذر است یا ناگذر ؟ ۲۷) یک واژه بر اساس الگوی « بن +وند +بن -اسم » بنویسید . ۲۸) در مصراع « تو را چنان که تویی هر نظر کجا بیند . » علت آوردن ضمیر بدون مرجع چیست ؟	۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵
	« ادامه ی سؤالات در صفحه ی سوم »	

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس : زبان فارسی تخصصی	رشته ی : ادبیات و علوم انسانی و علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع : ۹ صبح	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : ۱۳۸۸ / ۶ / ۳	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دوره ی تابستانی (شهریورماه) سال ۱۳۸۸		اداره ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
	(۲۹) جمله ی « به امید دیدار » چند جزئی است؟ نوع آن را بنویسید . (۳۰) با توجه به دستور تاریخی ، فعل ناگذر « تفتن » را چگونه گذرا می ساخته اند ؟ (۳۱) در جمله ی « پیر فرتوت را از میان کار بیرون آوردند و زمام کار بدو سپرد » کدام بخش ، حذف شده است ؟ (۳۲) واژه ی « دادگستری » را بر اساس ترتیب اجزای سازنده ، تا مرحله ی تکواژ تجزیه کنید . (۳۳) با توجه به عبارت « استاد ، شما همواره در سخنان خود بارها این جمله را فرموده اید : « اگر انسان به دانش و توانمندی های خود مغرور بشود ، راه به جایی نمی برد . » به سؤالات پاسخ دهید . الف) زمان و نوع « فعل » مشخص شده را بنویسید . ب) « گونه ی مؤذبانة » را در نوشته ی بالا بیابید . (۳۴) با توجه به جمله ی « یک تخته فرش با انگشتان زیبای هنرمندان ایرانی نقش خواهد بست . » الف) ممیز را بیابید و نمودار پیکانی آن را رسم نمایید . ب) واژه ی مشخص شده ، چه نوع وابسته ی وابسته ای است ؟ (۳۵) در مصراع « جانان منی که پیش رویت میرام . » فعل دعایی را بیابید و طرز ساخت آن را بنویسید . (۳۶) با توجه به عبارت « انسان می تواند اندیشه ها و آرزوهای خود را با نوشتن خاطرات ، ماندگار کند . » به سؤالات پاسخ دهید . الف) نوشته ی داخل گیومه ، از چند « واژه » تشکیل شده است ؟ ب) یک تکواژ « وابسته ی اشتقاقی » و یک تکواژ « آزاد دستوری » بنویسید . ج) « خاطرات » چند واج دارد ؟ (۳۷) با رسم نمودار ، اجزای اصلی جمله ی زیر را مشخص کنید . « با لباس ساده ی احرام و با دلی پاک و خشوع تمام ، دعا می خواند . »	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۷۵ ۱ ۱ ۱ ۱ ۲۰
	جمع نمره	۲۰
	« موفق و پیروز باشید »	

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : زبان فارسی تخصصی	رشته‌ی : ادبیات و علوم انسانی و علوم و معارف اسلامی	شماره : ۱۳۸۸ / ۶ / ۳
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان : ۱۳۸۸ / ۶ / ۳	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دوره‌ی تابستانی (شهریور ماه) سال ۱۳۸۸	اداره‌ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی Http: // aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

الف	با تشکر از دقت نظر مصححین محترم، راهنمای زیر ، جهت هماهنگی و سهولت در امر تصحیح خدمت شما ارائه می‌گردد. پاسخ‌های درست و مشابه دانش‌آموزان نمره تعلق می‌گیرد. زبان شناسی (۴ نمره) ۱- به علت رعایت نکردن قواعد هم نشینی (۰/۲۵) ۲- کتاب (۰/۲۵) / + نقش نمای اضافه‌ی — / + خوب (۰/۲۵) (هر پاسخ صحیح دیگر) ۳- صورت پایه (۰/۵) ۴- واژگان شناسی (۰/۵) ۵- الف) با از دست دادن معنای پیشین و پذیرفتن معنای جدید به دوران بعد منتقل شده است . (تحوّل معنایی یافته است .) (۰/۲۵) ب) با همان معنای قدیم به حیات خود ادامه می‌دهد . (۰/۲۵) ج) به کلی از زبان امروز حذف شده است . (۰/۲۵) ۶- الف) علایم اختصاری (۰/۲۵) ب) اشتقاق (وند + بن مضارع ← صفت) (۰/۲۵) ۷- الف) ایجاد ارتباط (۰/۲۵) ب) آفرینش ادبی (۰/۲۵) ۸- محمل اندیشه (۰/۵)	
ب	نگارشی (۵ نمره) ۹- کات (۰/۲۵) ۱۰- الهام گیری از زبان مردم (۰/۲۵) یا فرهنگ عامه ، استفاده از آرایه‌های ادبی و یا هر پاسخ درست دیگر ۱۱- غنچه‌ها خندیدند (۰/۵) یا هر جمله‌ی مناسب هنری دیگر ۱۲- الف) حس آمیزی (۰/۲۵) ب) استعاره (۰/۲۵) ۱۳- این است که بخواهیم نوشته‌های دیگران را (۰/۲۵) بی‌کم و کاست نقل کنیم . (۰/۲۵) ۱۴- چوب درختان بدون میوه را می‌سوزانند . (۰/۲۵) سزاوار (پاداش) بدون میوه بودن همین است . (۰/۲۵) ۱۵- بزرگ نمایی و اغراق (۰/۵) ۱۶- دقت ، ابتکار ، نوجویی و انتخاب واژه‌ها به فارسی . ذکر دو مورد کافی است . هر کدام (۰/۲۵) جمعاً (۰/۵) ۱۷- زیرا از نظر حقوقی (۰/۲۵) در مقام دعوی یا دفاع (۰/۲۵) قابل استفاده باشد . ۱۸- الف) برنامه‌ای را (۰/۲۵) که مشاهده کردید (۰/۲۵) با هم نقد و بررسی می‌کنیم . ب) هنوز معلوم نیست چه تعداد از دانش‌آموزان مشمول (۰/۲۵) این قانون شده‌اند . ۱۹- زیرا گرتّه برداری‌های نادرست هستند . (۰/۲۵)	
ج	املا و بیاموزیم (۳ نمره) ۲۰- خیزان (۰/۲۵) ۲۱- روز ، نامه (۰/۲۵) ۲۲- خیر (۰/۲۵) زیرا نشانه‌ی شباهت است . (۰/۲۵) یا مانند کوه ۲۳- الف) (۰/۲۵) چون تلفظ یکسان دارند اما در معنا متفاوت هستند . (۰/۲۵) ۲۴- الف) دست‌گیر (۰/۲۵) ب) کاهش (۰/۲۵) ۲۵- توجیه (۰/۲۵) - مسحور (۰/۲۵) - فضایل (۰/۲۵) - غربت (۰/۲۵)	
	ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم	

	رشته‌ی: ادبیات و علوم انسانی و علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی تخصصی
تاریخ امتحان: ۱۳۸۸ / ۶ / ۳	سال سوم آموزش متوسطه	
اداره‌ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی Http: // aee.medu.ir	دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دوره‌ی تابستانی (شهریور ماه) سال ۱۳۸۸	

نمره	راهنمای تصحیح	ردیف
------	---------------	------

	دستور (۸ نمره) ۲۶- گذر (۰/۲۵) ۲۷- داد و ستد ، خرید و فروش ، رفت و آمد (۰/۵) و یا نظایر آن . ۲۸- به دلیل آن که مرجع آن خدا یا معشوق است . (۰/۵) ۲۹- یک جزئی (۰/۲۵) بی فعل (استثنایی) (۰/۲۵) ۳۰- با افزودن میانوند (۰/۵) یا تافتن ۳۱- شناسه (۰/۵) یا « _ند » . ۳۲- دادگستر + ی (۰/۲۵) داد + گستر (۰/۲۵) ۳۳- الف) مضارع (۰/۲۵) التزامی (۰/۲۵) ب) فرموده اید (۰/۲۵) ۳۴- الف) تخته (۰/۲۵) یک تخته فرش ب) صفت مضاف الیه (۰/۲۵) (۰/۲۵) (۰/۲۵) ۳۵- میرام (۰/۲۵) / بن مضارع (۰/۲۵) + شناسه (۰/۲۵) ۳۶- الف) ۱۴ واژه (۰/۲۵) ب) تکواژ وابسته ی اشتقاقی: ه ، _ ن ، گار (۰/۲۵) ذکر یک مورد کافی است . تکواژ آزاد دستوری: و ، را ، با (۰/۲۵) ذکر یک مورد کافی است . ج) ۷ واج (خ / ط / _ / ر / ا / ت .) (۰/۲۵) ۳۷- ۲۰ رسم صحیح نمودار (۰/۲۵) <pre> graph TD جمله --> گزاره جمله --> نهاد گزاره --> فعل گزاره --> مفعول فعل --> می_خواند["می خواند (۰/۲۵)"] مفعول --> دعا["دعا (۰/۲۵)"] نهاد --> او["(او) (۰/۲۵)"] </pre>	
۲۰	جمع نمره «خسته نباشید»	